

PRILOGA 2

Poenostavljeni teoretični primeri analize enakovrednosti posebnih delov okolja oziroma njihovih funkcij

1. Diskontiranje vrednosti stanja posebnih delov okolja oziroma njihovih funkcij

Enote vrednotenja, ki se uporabljajo v analizi enakovrednosti posebnih delov okolja oziroma njihovih funkcij, so lahko zgolj število osebkov, masa, površina ali podobne mere določenega poškodovanega posebnega dela okolja, lahko pa se stanje posebnih delov okolja oziroma njihovih zavarovanih vrst ocenjuje v enoti »količina posebnega dela okolja-čas«, kot so na primer enote za ocenjevanje stanja zavarovanih vrst »ribe-mesec« ali »morske ptice-leto«.

Diskontiranje vrednosti stanja posebnih delov okolja oziroma njihovih funkcij je podobno finančnemu diskontiranju, kjer se investicije v različnih časovnih obdobjih diskontirajo tako, da so lahko ne glede na čas pojavljanja oziroma nastajanja med seboj primerljive, torej ocenjene na enaki osnovi. Stopnja diskontiranja se uporablja zato, da se z njo odraža delež, po katerem se današnja vrednost posebnih delov stanja okolja zmanjšuje vsako leto v prihodnosti, za katerega se vrednost stanja posebnega dela stanja okolja oziroma njihovih funkcij ocenjuje. Podobno se šteje, da imajo višjo vrednost posebni deli okolja oziroma njihove funkcije, ki se uporabljajo danes, kot pa tisti posebni deli okolja oziroma njihove funkcije, za katere se predvideva, da se bodo uporabljali v prihodnosti, pod predpostavko, da sicer njihova uporabnost in pomen za druge posebne dele okolja oziroma njihove funkcije in ljudi ostaneta nespremenjena. Diskontna stopnja 3,5 % je priporočena za odražanje vrednosti, ki jo družba pripisuje potrošnji (npr. uživanju dobrin in storitev) na različnih časovnih točkah. Priporočena je uporaba tudi upadajoče dolgoročne stopnje diskontiranja, tako da je 3,5 % letna stopnja za prvih 30 let, 3,0 % za naslednjih 45 let in tako naprej.

2. Primer analize voda ali zavarovanih vrst:

Zaradi okoljske škode je nastala izguba virov (vode ali zavarovanih vrst) v vrednosti 10.000 enot vrednotenja. Izgubo je možno nadomestiti z ukrepi primarne sanacije, vendar obstojijo začasne izgube, ker bodo trajale 2 leti, predno se bo izguba virov povsem nadomestila. Za ukrepe kompenzacijske sanacije zaradi začasne izgube virov je ugotovljeno, da je bližnje območje primerno za kompenzacijo začasne izgube. Analiza enakovrednosti virov se uporabi, da se ugotovi obseg ukrepov kompenzacijske sanacije, in enota vrednotenja, ki se pri tem uporabi, je »diskontirana enota stanja vira-leto« s tem, da je uporabljena diskontna stopnja 3,5 %.

Najprej se izračuna izguba posebnega dela okolja, izražena v enotah vrednotenja, kar je prikazano v preglednici 1.

Preglednica 1

Leto	Nominalne enote stanja vira – leto	Diskontirane enote stanja vira – leto
1	10.000	10.000
2	10.000	9.662
Skupaj	20.000	19.662

Če je posebni del okolja zavarovana vrsta in je povprečna življenjska doba vsakega osebkov nadomestne zavarovane vrste ocenjena na 6 let, je število enot vrednotenja, zagotovljenih z vsakim osebkom zavarovane vrste, prikazano v preglednici 2.

Preglednica 2

Leto	Nominalne enote stanja vira – leto	Diskontirane enote stanja vira – leto
1	1	1
2	1	0,97
3	1	0,93
4	1	0,90
5	1	0,87
6	1	0,84
Skupaj	6	5,15

Obseg ukrepov kompenzacijske sanacije, to je število osebkov zavarovane vrste, ki jih je treba zagotoviti, da se zagotovi kompenzacijska sanacija zaradi začasne izgube vira (zavarovane vrste), se izračuna kot kvocient celotnega števila enot vrednotenja zaradi izgube vira (zavarovane vrste) s številom enot vrednotenja, zagotovljenih z vsakim nadomestnim osebkom zavarovane vrste ribo: $19.662 / 5,15 = 3.819$.

3. Primer analize enakovrednosti habitatov:

Območje 10 hektarov habitata je poškodovanega, kar vodi do 50 % zmanjšanja funkcij, ki jih ta habitat zagotavlja. Sanacijski ukrepi so uveljavljeni kot ukrepi primarne sanacije tako, da bo habitat zagotavljal 100 % svojih funkcij šele čez 10 let. Ugotovljeno je, da se poškodovani habitat lahko širi na območje sosednjih zemljišč. Sosednja zemljišča trenutno zagotavljajo ekvivalentno 20 % funkcij habitata in njihova sprememba v habitat poveča te funkcije na 100 %. Za namene ocenjevanja se domneva, da bo stanje funkcij habitata trajalo 30 let. V tem primeru stanje funkcij habitata naraste čez 10 let iz 50 % na 100 % na poškodovanem območju habitata in iz 20 % na 100 % na območju širjenja habitata na sosednja zemljišča. Analiza enakovrednosti naravnih habitatov se uporabi, da se ugotovi, koliko habitata je treba ustvariti, in uporabljena enota vrednotenja je »diskontirana funkcija habitata-hektar-leto« s tem, da je diskontna stopnja 3,5 %.

Najprej se izračuna izguba habitata, izražena v številu izgubljenih enot vrednotenja, kar je prikazano v preglednici 3.

Preglednica 3

Leto	Izguba funkcij habitata	Območje habitata (ha)	Diskontirana funkcija habitata-ha-leto
1	50 %	10	5
2	50 %	10	4,8
itd.	itd.	itd.	itd.
10	50 %	10	3,7
Skupaj			43,0

Domneva se, da so sosednja zemljišča spremenjena tako, da začnejo zagotavljati povečane funkcije habitata istočasno, ko poškodovani habitat doseže svojo polno stanje funkcij, in da novi habitat zagotavlja povečane funkcije habitata 30 let.

Število enot vrednotenja, zagotovljenih z vsakim hektarjem novega habitata, ustvarjenega na sosednjih zemljiščih, je prikazano v preglednici 4.

Preglednica 4

Leto	Dobljenih funkcij habitata	Območje habitata (ha)	Diskontirana funkcija habitata-ha-leto
11	80 %	1	0,57
12	80 %	1	0,55
Itd.	Itd.	Itd.	Itd.
40	80 %	1	0,21
Skupaj			10,8

Število hektarjev habitata, ki ga je treba izračunati na sosednjih zemljiščih, je enako kvocientu števila izgubljenih enot vrednotenja s številom enot vrednotenja, zagotovljenih z vsakim hektarjem: $43,0 / 10,8 = 4,0$.